

**WSEPiNM
w Kielcach**

**INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ**
DELEGATURA W KIELCACH

PROGRAM

III EDYCJA
MIĘDZYNARODOWEJ
KONFERENCJI NAUKOWEJ

„Zbrodnie sądowe
w latach 1944-1989.
Konformizm czy relatywizm moralny
środków prawniczych?”

Kielce, 16 marca 2020 r.

16 marca 2020 r. (poniedziałek)

9.00 – 9.30

Rejestracja uczestników

CZĘŚĆ I

AUDYTORIUM nr II WSEPiNM

(ul. Jagiellońska 109 A, 25-734 Kielce)

9.30

Powitanie gości i referentów

10.00

dr hab. Patryk Pleskot

**(IPN Oddział w Warszawie; Małopolska Uczelnia Państwowa
w Oświęcimiu)**

*Pułapki politycznych procesów pokazowych lat osiemdziesiątych.
Causus rozprawy przeciw twórcom Radia „Solidarność”.*

10.15

Marzena Grosicka

(IPN Delegatura w Kielcach)

*Działalność Komisji Interwencji i Praworządności NSZZ
„Solidarność” na Kielecczyźnie w ramach pomocy prawnej dla osób
represjonowanych za działalność opozycyjną w latach
osiemdziesiątych.*

10.30

Piotr Kłysz

(Prokuratura Rejonowa Kielce Wschód)

Kielecka adwokatura w stanie wojennym (1981 – 1983).

10.45

dr Dariusz Palacz

(WSEPiNM Kielce)

*„Zatrzymany Marsz” – jako przykład instrumentalnego
wykorzystania prawa oraz służb PRL-u.*

11.00

Adam Zitek
(Narodowe Archiwum, Praga)

Lamanie praworządności, rewizje procesów politycznych i rehabilitacje osób skazanych w Czechosłowacji i Polsce – zarys problematyki.

11.15

dr Kateryna Podżarenko
(Winnicki Instytut Kooperatywny w Winnicy)

Organizacja i działalność organów sądowych sowieckiej Ukrainy w okresie 1945 – 1970.

11.30

dr Oksana Onyshko
(Uniwersytet MSW we Lwowie)

Zbrodnie polityczne na Ukrainie za czasów reżimu radzieckiego (1960 – 1980): człowiek versus państwo.

11.45

dr Vitenko Zakhar Romanovich
(Winnicki Instytut Kooperatywny w Winnicy)

Ukraińscy adwokaci w latach 1944 – 1989, ich stosunek do rzeczywistości prawno-ustrojowej.

12.00

dr Wołodymyr Petrenko
(Winnicki Instytut Kooperatywny w Winnicy)

Sprawy karne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Ukraińskiej SRR w latach 40 – 50 XX wieku jako ilustracja „sądownictwa” reżimu komunistycznego.

12.15-12.30

Dyskusja

12.30-13.15

Przerwa obiadowa

CZĘŚĆ II

PANEL I - AUDYTORIUM nr II

13.15

dr Marta Paszek
(Uniwersytet Rzeszowski)

Prawnicy „nowego typu” w wojskowym wymiarze sprawiedliwości (1948 – 1980).

13.30

Paweł Sztama
(IPN w Warszawie; Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Józef Różański i inni przedwojenni prawnicy w służbie aparatu represji Polski Ludowej w latach 1944 – 1956. Próba portretu zbiorowego.

13.45

dr hab. Izabela Nowicka
(Akademia Wojsk Lądowych we Wrocławiu)

Kształcenie i wychowanie kadr oficerskich MO w latach 1944 – 1989 na potrzeby resortu spraw wewnętrznych.

14.00

dr Jakob Maziarz
(Uniwersytet Jagielloński)

Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów za udział w sądownictwie w latach 1944 – 1956.

14.15

dr Anna Kanarek-Równicka
(Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)

Konstytucyjne prawo do odszkodowania w PRL-u.

14.30 – 14.45

Dyskusja

14.45 – 15.15

Przerwa kawowa

PANEL II – Audytorium nr I

13.15

dr Michał Zawisza
(IPN Delegatura w Kielcach)

Spółeczeństwo polskie wobec procesów politycznych w okresie gomułkowskim (wybrane przykłady).

13.30

Przemysław Cieřlik
(IPN Oddział we Wrocławiu)

Cmentarz Osobowicki we Wrocławiu – miejsce gdzie kata grzebano obok ofiary. Zbrodnie dolnośląskiego wymiaru sprawiedliwości w latach 1948 – 1954.

13.45

dr Dariusz Burczyk (IPN Oddział w Gdańsku)

Organizacja, działalność i obsada personalna Wojskowej Prokuratury 16. Dywizji Piechoty w Gdańsku (1945 – 1949).

14.00

Beniamin Rozczyński
(Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Rola sądownictwa oraz administracji państwowej w zakresie kształtowania sytuacji prawnej ziemiaństwa w świetle reformy rolnej w okresie 1944 – 1946.

14.15

Elżbieta Jakimek-Zapart
(IPN Oddział w Krakowie)

Proces IV Zarządu Głównego Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość - oczywista zbrodnia sądowa w świetle nie tylko akt procesowych i protokołu rozprawy. Podsumowanie siedemdziesiąt lat później.

14.30 – 14.45

Dyskusja

14.45 – 15.15

Przerwa kawowa

CZĘŚĆ III

PANEL I –Audytorium nr II

15.15

dr Zbigniew Bereszyński
(Instytut Śląski w Opolu)

Sprawa Jerzego Gomółki i Jerzego Maloszka jako przykład przestępczego działania sądownictwa wojskowego w okresie stalinowskim.

15.30

Monika Katarzyna Maruszewska

Proces sądowy organizacji Młode Wojsko Polskie.

15.45

Iwona Mudel
(IPN Oddział w Białymstoku)

Kara śmierci w orzecznictwie Wojskowego Sądu Garnizonowego w Białymstoku w latach 1944–1946.

16.00

dr Grzegorz Goryński
(Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „Pomerania”
w Chojnicach)

Zdrada ojczyzny? Bezprawne działania Informacji Wojskowej w 1952 r. wobec żołnierzy 15 Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza.

16.15

Dawid Zdrójkowski
(Uniwersytet w Białymstoku)

Proces generała Stanisława Małka w świetle dekretu o odpowiedzialności za klęskę wrześniową i faszycyzację życia państwowego z dn. 22 stycznia 1946 r.

16.30 – 16.45

Dyskusja

16.45

Audytorium nr II – Podsumowanie i zakończenie konferencji

PANEL II Audytorium nr I:

15.15

Konrad Majchrzyk
(Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Źródła dotyczące funkcjonowania sądownictwa, prokuratury i adwokatury w latach 1957 – 1975, znajdujące się w zasobie zespołu KW PZPR Archiwum Państwowego w Lublinie.

15.30

Natalia Andrzejewska
(Uniwersytet w Białymstoku)

Powojenna przestępczość kryminalna na przykładzie województwa białostockiego w latach 1960 – 1969.

15.45

Kajetan Hamerlak
(Katolicki Uniwersytet Lubelski)

Wymiar sprawiedliwości Polski Ludowej jako „oręż” w propagandowej walce z przeciwnikami komunistycznego aparatu władzy – analiza zagadnienia w oparciu o teksty publikowane w tygodniku „Żołnierz Polski” w latach 1945 – 1947.

16.00

Tomasz Korban

„Nielegalne przekroczenie granicy” a przynależność do Armii Krajowej i Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w świetle zasobów Archiwum IPN w Krakowie.

16.15 – 16.30

Dyskusja

16.45

Audytorium nr II - Podsumowanie i zakończenie konferencji

Organizatorzy zapewniają publikację książki będącej efektem konferencji, która ukaże się drukiem. W związku z tym prosimy by teksty do druku – w języku polskim, uzupełnione o rezultaty dyskusji przekazywać do sekretarzy **do 30 czerwca 2020 r.** Teksty dostarczone po tym terminie nie będą zamieszczone w publikacji książkowej.

Termin konferencji:

16 marca 2020 r.

Miejsce:

Wyższa Szkoła Ekonomii Prawa i Nauk Medycznych
im. prof. E. Lipińskiego w Kielcach,
ul. Jagiellońska 109 A, 25-734 Kielce.

Organizatorzy:

Instytut Pamięci Narodowej Delegatura w Kielcach,
Wydział Prawa Wyższej Szkoły Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych
im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach

Współorganizator:

Winnicki Instytut Kooperatywny w Winnicy.

Przewodniczący konferencji:

- Naczelnik IPN Delegatura w Kielcach
dr Dorota Koczwańska-Kalita
- WSEP i NM w Kielcach
prof. dr hab. Aleksander Lichorowicz
- Rektor Winnickiego Kooperatywnego Instytutu
dr hab. Anatolij Drabowski

Sekretarze konferencji:

dr Dariusz Palacz email: darek.palacz@wp.pl
Marzena Grosicka email: marzena.grosicka@ipn.gov.pl